

Harilike diferentsiaalvõrrandite ligikaudne lahendamine

Vaatame Cauchy ülesannet

$$\begin{cases} u'(x) = f(x, u), \\ u(x_0) = u_0, \end{cases}$$

kus x_0 ja u_0 on etteantud suurused ning $x \in \mathbb{R}$. Ligikaudsel lahendamisel fikseeritakse mingid sõlmed $x_0 < x_1 < x_2 < x_3 < \dots$ ja otsitakse ülesande lahendi u lähisväärtusi nendes sõlmedes, st arve u_1, u_2, u_3, \dots nii, et $u_i \approx u(x_i)$.

Olgu võrk ühtlane, st $x_i - x_{i-1} = h, i = 1, 2, \dots$

Euleri meetod

$$u_{i+1} = u_i + hf(x_i, u_i).$$

Meetodi viga saab hinnata $u_{i+1} - u(x_{i+1}) = O(h^2)$.

Teoreem. Kui funktsiooni f esimest järku osatuletised on tõkestatud, siis Euleri meetodiga arvutatud u_1, u_2, \dots, u_{i+1} korral rahuldab u_{i+1} hinnangut

$$|u_{i+1} - u(x_{i+1})| \leq C_i \max_{x \in [x_0, x_{i+1}]} |u''(x)| h$$

iga $i = 0, 1, \dots$ korral, kus $C_i = e^{K(x_{i+1} - x_0)}$ ja K on funktsioonist f sõltuv konstant.

Trapetsivalemi meetod

$$u_{i+1} = u_i + \frac{h}{2}f(x_i, u_i) + \frac{h}{2}f(x_{i+1}, u_{i+1})$$

Meetod on teist järku, kuna tema lokaalne viga on hinnatav suurusega Ch^3 .

Prognoosi-korrektiooni meetod

$$u_{i+1} = u_i + \frac{h}{2}f(x_i, u_i) + \frac{h}{2}f(x_{i+1}, u_i + hf(x_i, u_i)).$$

Meetod on teist järku. *Keskpunkti meetod*

$$u_{i+1} = u_{i-1} + 2hf(x_i, u_i).$$

Meetodi lokaalne viga on $O(h^3)$.

Runge-Kutta meetod

$$u_{i+1} = u_i + c_1hf(x_i, u_i) + c_2hf(x_i + \alpha h, u_i + \beta hf(x_i, u_i)),$$

kus c_1, c_2, α ja β on konstandid.